

HVA HENDER PÅ NASJONALT NIVÅ I NORGE?

Tor O. Iversen
Strategisk rådgiver
Commutator AS

INNLEDNING

- Sterk politisk vilje til å introdusere utslippsfri luftfart – også regionalt

Les mer:
Les flere økonominyheter på adressa.no

Trønderne kommer til å fly mer. Næringslivet i Trøndelag etterspur flere flyruter og reiselivet trenger flyruter for å få turister til å komme på besøk til oss, sier Tore O. Sandvik. Foto: RUNE PETTER NESS

– Det er ikke galt å fly, det er fornuftig å fly, sier Tore O. Sandvik. Han er kraftig uenig med Venstres Ketil Kjenseth som mener en kvote-ordning for flyreiser bør utredes. Foto: RUNE PETTER NESS

Tore O. Sandvik (Ap) Foto: MORTEN ANTONSEN

– Vi skal ikke fly mindre, vi skal fly mer

– I Trøndelag har vi planer om å fly mer og vi kommer til å fly mer. Det er en ønsket samfunnsutvikling.

»Trondheim Klimaendringer

Trondelags fylkesordfører Tore O. Sandvik (Ap) har lite og ingenting til overs for forslaget fra lederen av energi og miljøkomiteen på Storting, Ketil Kjenseth (V). Han mener en kvoteordning for hvor mange flyreiser hver enkelt av oss kan ta, bør utredes. Dersom klimaet forverres ytterligere, trengs flere virkemidler å velge mellom, sier Kjenseth.

– En utredning? Det skal ikke skattepengene våre brukes på. Det skal vi ikke bruke tid på. Forslaget er useriøst og virkelighetsfjernt. Det er ikke forenlig med hvordan landet vårt er formet og livet vi lever, sier Sandvik.

– Vi skal fly mer. Å fly er selvsagt godt. Å fly er frivillig. Hvis de ikke vil dra til New York eller Berlin, kan de ta bilen og kjøre til Hitra eller andre steder i regionen. Men selv om de beveger seg på andre måter, unngår de ikke at det slippes ut CO₂. Løsningen er ikke å sitte hjemme. En moralistisk klimakamp bygger bare opp motstand i opinionen.

– Mange utenlandsreiser er for rene fornyelsens skyld. Langweekender i New York for eksempel, er populært. Skal vi også ta flere slike turer?

– Det er strålende at vi reiser utenlands. Vi utvider horisonten, lærer om andre kulturer, får med oss kunst og kulturopplevelser. Det er bra at folk bruker pengene sine på utenlandsreiser.

– Men flytrafikk medfører klimagassutslipp og klimaforskere råder oss til å kutte i flyvningene. Bør ikke folk bidra til dette?

– De som vil slippe å fly, skal selvsagt det. Å fly er frivillig. Hvis de ikke vil dra til New York eller Berlin, kan de ta bilen og kjøre til Hitra eller andre steder i regionen. Men selv om de beveger seg på andre måter, unngår de ikke at det slippes ut CO₂. Løsningen er ikke å sitte hjemme. En moralistisk klimakamp bygger bare opp motstand i opinionen.

– Hva med dem som ønsker å bidra med kunst? Hvilke alternativer gir du dem?

– Alternativer er vanskelig med den regjeringen vi har nå. Vi trøndere skulle gjerne ha kjørt mer tog. Men når regjeringen vil bruke 70 milliarder på tog rundt Oslo de neste 15 årene, men bevilger kun 10 millioner til Trønderbanen og bare vil elektrifisere den fram til Sjørdal – blir det vanskelig.

Fortsatt må vi reise til Steinkjer med CO₂-utslippende tog. Om Trønderbanen ble vi holdt for nar.

– Det går kanskje an å rette på? Men i 2009 kalte du lyntog på Dovrebanen for luftslott. Nå, nesten ti år etterpå og med verre klima, er lyntog mer aktuelt?

– Vi får ingen lyntog-planer med dagens regjering. Dessuten, innen et lyntog eventuelt er realisert, vil mer utslippsfrie fly og elfly ha rukket å komme. I 20 år er det blitt jobbet med å få på plass en el-ledning langs jernbanen til Steinkjer. Da kan det fort ta hundre år før det kommer lyntog over Dovre.

Ikke høyhastighetstog med Ap-regjering

– Enn om det kommer en ny regjering med Ap i ledelsen, får vi lyntog da?

– Tar du toget til Oslo av og til?

– Sjelden. En av de viktigste årsakene til at folk flest ikke tar toget til Oslo er at det tar så lang tid.

– Nei. Mange andre prosjekter står foran det. Som elektrifisering av Trønderbanen og mer miljøvennlige fly. Flesteparten av reise i Norge går mellom hjem og jobb, det er de reisene som utgjør mesteparten av klimatrusselen, det er der utslippene er størst.

– Som fylkesordfører er du på sett og vis samferdselsjef i Trøndelag. Tenk om du blir samferdselsminister i en ny regjering. Hva vil du da gjøre for å bidra til reduksjon av klimautslippene?

– Det samme som vi gjør i Trøndelag, ved å bruke innkjøpsmakten til anskaffelse av hybrid- og batteridrevne ferjer, klimanøytrale busser, verdens største batteridrevne hurtigbåt og nybygg som produserer mer energi enn de forbraker, som Heimdal

videregående skole.

– Det er fornuftig å fly

– Så privatpersoner som meg kan bare lene seg tilbake og vente på at ny teknologi tar klimakuttene. At det kommer elfly og fly drevet av biofuel – vi trenger ikke bidra med mindre reising?

– Jeg er generelt for biler og fly drevet av el og bioenergi. Og fly bygd slik at luftmotstanden blir mindre slik at de bruker mindre drivstoff. Alt dette er kjempebra. Men for å sikre verdiskaping i samfunnet, at vi kan leve livene våre og realisere oss selv, skal vi fly.

– Men hvis kloden brenner opp, får vi neppe realisert oss selv?

– Men det er ikke fordi vi flyr. Hvis vi slutter å fly, vil vitenskapsfolk og næringsliv

videregående skole.

ikke kunne møtes. Da vil det ta enda lenger tid å finne miljøvennlige løsninger. Næringslivet i Trøndelag etterspur flere flyruter fordi de trenger det for å vokse og sikre verdiskaping. Reiselivet trenger flyruter for å få turister til å komme på besøk til oss.

– I Trøndelag har vi også ambisjoner om å bidra til overgangen til elektriske fly, men dette vil ta tid og vil først komme på de korte flyrutene med begrenset passasjerkapasitet. For de lengre rutene vil det fortsatt skje en utvikling for å begrense utslipp med fly med mindre forbruk av energi. Men vi kommer til å fly mer. Det er en ønsket samfunnsutvikling. Det er ikke galt å fly, det er fornuftig å fly.

GRETE HOLSTAD 05198 762 grete.holstad@adressesamfunno.no

Vil ha elektriske fly mellom byene i Trøndelag

Klimavalget 2019

Skoler som produserer egen strøm og utslippsfrie busser og båter. Arbeiderpartiets May Britt Lagesen skryter av klimatiltakene i Trøndelag.

Klimavalget 2019: Ap-politikker May Britt Lagesen spiser to-tre kjøttmiddager i uka, kaster lite mat og i familien arver og låner de klær. FOTO: TRONDLAG FYLKESKOMMUNE

Denne helga har Arbeiderpartiet landsmøte, og vi fortsetter vår spørerrunde om klimapolitikk.

Om elleve år er vi i 2030. Da skal vi ha redusert klimagassutslippene med 45 prosent, ifølge regjeringen. Derfor stiller Adresseavisen de samme spørsmålene til representanter fra samtlige parti i forbindelse med landsmøtene deres. May Britt Lagesen står på andreplassen på Ap-lista til fylkesvalg i Trøndelag.

Hvilken type bil kjører du?
Jeg kjører Audi.

Hvor mange kjøttmiddager spiser du i uka?

Jeg spiser kjøtt to-tre ganger i uka, fortrinnsvis hvitt kjøtt.

Hvor mange flyreiser tar du i året?

I gjennomsnitt to til tre ganger i måneden. De fleste gjennom jobb.

Hva mener du er det viktigste klimatiltakingen som kan gjøres i Trøndelag?

Trøndelag fylkeskommune kutter nå over 50 prosent av utslippene fra egen virksomhet som buss, ferje og hurtigbåt. Bussene i Trondheim blir klimanøytrale og kjører på biogass laget av husholdningsavfall, samlet inn i kommunene og laget på Ecopro i Verdal. På den måten skapes nye næringer, og vi bevarer klima. Ferjene går nå nesten 80 prosent på elektrisitet. Vi har også konkurranse om å lage utslippsfrie hurtigbåter der vinneren skal kåres til sommeren. Ett annet godt eksempel er Heimdal videregående skole som produserer mer strøm enn den forbraker, mer av slike tiltak.

Hvilket klimatiltak er du mest fornøyd med at Ap foreslår?

regler og lover? Hvilke er i så fall aktuelle?

Pekefingerpolitikk fungerer dårlig og er lite motiverende. Desto viktigere er det for politikerne å legge til rette slik at folk kan ta gode valg.

Er du villig til å innføre begrensninger på antall flyreiser?

Skal vi opprettholde bosetting over hele landet, er vi avhengige av å fly. Hvis ikke vil trøndersk næringsliv måtte flytte til mer sentrale strøk eller risikere å bli utkonkurrert. Så kan Trøndelag bli pilot på elektriske fly på korte distanser for eksempel mellom flyplassene her i fylket. Det fremste teknologimiljøet i verden finnes hos Rolls-Royce i Trondheim for dette.

Over 20 vindkraftanlegg er under bygging i Trøndelag. Hva mener du om vindkraftutbyggingen?

Det er behov for mer fornybar kraft, men Trøndelag har allerede tatt ett stort ansvar for dette med over 40 prosent av vindkraftproduksjonen i Norge. Det finnes en grense for hvor store naturinngrep vi kan

INNLEDNING

- Sterk politisk vilje til å introdusere utslippsfri luftfart – også regionalt
- Regjeringen har gitt Avinor i oppdrag å arbeide for en fullelektrisk innenlands luftfart innen 2030
- Vilje fra alle aktører i næringskjeden til å gjennomføre skiftet
- Norge er spesielt godt egnet for dette på grunn av lufthavnstrukturen med mange små lufthavner og korte flytider

Takk for oppmerksomheten!

Tor O. Iversen

tor@commutator.no

+47 909 90 530

www.commutator.no